

BÉKÉSMEGYEI FÜGGETLENSÉG

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Békéscsaba, Kispiac-tér, Zvaratkó-ház
Egyes szám ára 6 fillér.
Vármegyei telefonszám 67.

POLITIKAI LAP

Megjelenik hetenként kétszer: szerdán és vasárnap

Főszerkesztő:
Dr. PÁNDY ISTVÁN

Felelős szerkesztő:
Dr. RELL LAJOS

Előfizetési árak helyben és vidéken:
egész évre 10 kor., negyedévre 2-50 kor.,
félre .. 5 kor., egy óra .. —85 kor.
Nyilttér soronként 25 fillér

Gavallérság és államjog.

Az osztrákok a magyar gavallérságra apellálnak, mikor a katonai követelések teljesítéséről van szó. De ezeknek az uraknak csak a magyar gavallérság kell, a magyar államjog ellenben, úgy látszik, érthetetlen valami előttük. Annak az államnak nyelve, cimere, kulturája, zászlaja, mind idegen előttük, amely állam gavallérosan megnyitja erszényét, hogy egy idegen érzelmű és idegen nyelvű diplomáciának és hadseregnek közegeit megfizesse.

Hát ez micsoda gavallérság? Elvenni a pénzt, nagyobb és nagyobb áldozatokat követelni, de azután erősen begombolkozni, mikor az illető állam is fellép és szuverénitásának törvényes jogait megköveteli?

Mérjük csak egyenlő mértékkel. Minden kis szimptoma elárulja, hogy a magyar közvélemény már torkig van az igaztalansággal és egyoldalú követelődésekkel. Most ismét a katonai kérdés dolga kísért.

Már maga a fellépés is vizsztatetszést szül nálunk. Nem a tisztikar helyzetének javítását perhorreszkálják, hanem azt az állandó ellenséges érzelmét, a

melylyel a hadvezetőség a magyar állami követelmények iránt viseltetik. Sőt talán már nem is a hadvezetőség viseltetik ilyen ellenséges érzülettel, hanem azok a legfelsőbb hatalmi faktorok, amelyeknél még mindig a merevség és rideg visszautasítás szelleme uralkodik.

Áldozni és újból áldozni, de a magyar államiság követelményei terén semmi lépést előre nem tenni, örökös negáció és rideg közöny, sőt ki-kihallatszó fenyegetőzés: ez az, amit tapasztalhatunk és ami megfagyasztja a lelkekben a szót is és az áldozatkésztséget is.

Tessék csak megfigyelni, hogy milyen hangon pertraktálják a katonai körökkel összeköttetésben levő osztrák katonai lapok a magyar államjogi követeléseket. „Ellenségeink”-ről beszélnek, meghajlásról és megalázkodásról, ami szégyenérzettel tölti el keblünket. Az államjogok előtti meghajlás szégyenteljes nekik.

De áldozatkésztség kell, magyar gavallérság kell, a magyar állam száz és száz milliója katonai célokra kell.

Fejetetejére állított helyzet ez, mert erre az egy-két évre a katonai kérdések kikapcsolat-

tak. Ez a parlament nem is jogosult, hogy a kérdés egész komplexumába belemenjen.

De essünk keresztül már mielőbb az átmeneti korszak feladatain. Jöjjön mielőbb az új országgyűlés és feküdjünk neki vállvetett erővel a megoldandó kérdések rendezésének. Teremtünk tiszta helyzetet, teremtünk békét és szüntessük meg a lelkek örökös irritációját.

Hogy a katonai kérdések rendezése megoldható-e a jövő évre ideiglenesen, vagy sem, azt a kérdést most nem vizsgáljuk. De nem ez a baj. A baj az, hogy a levegő terhes azokkal a súlyos felhőkkel, amelyek a katonai kérdéseket rejtik méhükben. Mindenkinek az agya, melle feszül attól a nagy légnymástól, amit ez okoz.

De erre nincs más megoldás, mint a dolgok természetes sorrendjében a kitűzött feladatokat mielőbb megoldásra vezetni. Idegesen beleugrani most a dolgok kellő közepébe, felforgatni a megállapodásokat, ez végzetes szerencsétlenség lenne. A sorrend ez: általános választói jog, új országgyűlés és akkor gyökeres és tökéletes megoldás. Ma a katonai kérdéseket a

maguk egészében előráncigálni semmiképpen sem volna megengedhető dolog. Ez összekuszálná egészen közállapotainkat. És mi praktikus eredménye lenne a most talán keservesen létrejött megállapodásoknak?

Az új országgyűlésnek függetlenségi többsége, amit mindenki természetesnek tart, előről kezdené újból a küzdelmet és viaskodást. A helyzet új kialakulását senki más elő nem készítheti, mint maga a függetlenségi párt. Nemcsak az alkotmányosság szigorú szabályai írják ezt így elő, de a politikai raison is így követeli. Az új formák megteremtését azok kell, hogy keresztülvigyék, akiket semmiféle előítélet és semmiféle megkötöttség a régi keretek fenntartásához nem köt.

Óvatossággal, erőnk mérlegelésével és a többi hazafias pártok támogatásával, de a többség erejével és alkotmányos felelősségével kell, hogy megszűlessék az új rend, amely hosszabb időre az ország nyugodt kormányzását biztosítja és amelyen azután valamennyi hazafias párt és minden számottevő politikai faktor együtt működhetik az ország kulturális és gazdasági jólétének fejlesztésén.

SZABAD HAJÓK...

Szabad hajók a távol óceánon,
Köszöntekek, boldog, szabad hajók,
A ti világotok az én világom,
De én most rab vagyok, most rab vagyok!
Tisza vízének egyhangu magányán
A révben ringom, bordám oly beteg.
Ti a titokzatos távolba jártok
És én nem mehetek!

Szabad hajók, mi büszke gyönyörűség
Szeli a gyöngyös, tajtékos habot;
Ó, tenger: végtelen boldog mezőség,
Vágyak, kalandok, gályák, viharok!
Piros vitorlát tární új szeleknek,
Táncolni hullámok tornyos hegyén —
És én e csöndben, révben vesztegeljek,
Árván révedjek én?

Szabad hajók a vihar éjszakáján,
Mikor szent Elmó tüze ég,
A tenger és ég harsogó határán,
Mikor villámok ujjongnak: elég!
Be irigyellek, szép halált halók ti, —
Engem hazám bús réve ittmaraszt,
Jég és hínár között, beteg közönyvel
Várok egy új tavaszt!

JUHÁSZ GYULA.

Szépség és szellem.

A nőt a férfi előtt semmi sem teszi olyan vonzóvá, mint a szépség. Nem igaz a régi angol mondás — *beauty is only skin deep* — (a szépség csak felületes dolog); a szépség a férfi szemében átalakítja a nő egész valóját s eltakarja előtte minden hibáját, minden fogyatékosságát. Hiába papolnak ez ellen a moralisták. Az élet mellette bizonyít s aki nyitva tartja szemét, láthatja, hogy a férfit nem büvöli el nevének egy tulajdonsága sem annyira, mint szépsége. Mit törődik ő azzal, tud-e az asszony valamit a legujabb felfedezésekről, van-e sejtelmé az élet nagy problémáiról, ha a természet külső bájakkal bőven felruházta! Hadd rontsa el a szakácsnő az ételt, hadd szaladgáljanak a gyermekek felügyelet nélkül, hadd rabolják ki a szép kezek a férj tárcáját, néha még becsületét is — a férj mindebből mit sem vesz észre boldog vakságában, csak az a „skin deep” szépség tökéletes legyen!

A szép asszonyok férjét az ur isten *par excellence* elnézőnek teremtette. Házaszkodó férjéről is csak a kevésbé szép asszonyok szoktak panaszkodni. S a rutak — azok többnyire férj hiányában szenvednek, hacsak a telekkönyv le nem nyomja a mérleg másik serpenyőjét. Ellenben ha egy szép leányból vén leány lesz, biztosra vehetjük, hogy az a saját akaratából történt.

És a szellemes nők? Bizony a házassági *chance*-ok horoszkopja nem sok kecseset mutat rájuk nézve. Ritka az

olyan férfi, ki az okost keresse, még ritkább az olyan, aki a szellemes nőért rajong s még az ilyenek is csak a legritkább esetben szeretnek bele a nagy szellemi tulajdonokkal felruházott nőbe, hacsak a szellemhez szépség is nem szegődött — s ez az összetétel nem épen gyakori.

Tény az, hogy a férfi szeret „ur lenni a háznál”, amit bajosan érhet el s bajosan képzelhet magáról, ha neje szellemi fölényével tudatosan vagy öntudatlanul kormányozza. Rendkívül szellemes vagy geniális férfiak megengedhetnék ugyan magoknak a szellemes feleség fényűzését, de csodálatosképen ezeket is jobban vonzza a női szépség minden más tulajdonnál.

S ha már a szellemességnek nincs nagy kelendőse, a tudakosság meg épen visszatartó a férfiak előtt. Sőt ezt a típuszt magok a nők sem kedvelik. A tudakos nő fárasztó és neveléses; — teljesen megbocsáthatatlan hibák ezek egy a társaságban, mint a házasságban.

A szellemes férfi és nő sohasem válik környezetének terhére s a legritkább esetben fitogtatja fölényét. A szellemesség hatalom, erő, s mint ilyen, mindig megtartja az önmérséklet határát. Beéri egy odavetett szóval, egy aperçuval, s azzal, hogy rég megunt dolgokat hirtelen új oldalról mutat be a társaságnak s aztán gyorsan átszökkel más tárgyakra. De nem így a tudakos (férfi vagy nő egyaránt) aki a legbajosabb boudoir Louis Quinze asztalkáját is képes a legunalmasabb kathedrává átváltoztatni s az unalom olyan feneketlen kátyuját viszi magával a salonokba, mely-

ben a legnagyobb szellemek is megfeneklenének.

Nem is csodáljuk, ha a férfiak kerülnek a *bas bleu*-ket, kikben nagyon ritkán találják meg a nőiést, a vonzót. Van abban valami természetellenes, ha a köznapitársalgás közepette a nő egyszerre elkezd teljesen elvont és kevéssé ismert dolgokról dissertálni. A férfi ösztönszerűleg megérzi a kék harisnyát, s tudja, hogy annak viselője nem szokott gyöngéd, bájos, nőies lenni, pedig ezek azok a tulajdonságok, melyek a szépséghez legközelebb állnak.

Az okos nő inkább tarthatna igényt a férfiak nagybecsülésére, mert a ház belső kormányzata ilyen feleség mellett jó kézben van. S az anyák eleget intik fiaikat, hogy csak jó háziasszonyt, okos feleséget, gondos anyát keressenek a jövődöbélben. De mi haszna? A sok bölcs tanács, anyai figyelmeztetés, mind szétröppen a levegőben s buborékká válik az első tüzes szempár, fehérítő fogsor hatása alatt. A szerelem csodálatos vegy bomlást idéz elő a férfiúi agyvelőben s ennek következtében jónak, kifogástalannak látják azt, ami szép.

Venus leverte egykor Minervát. Levert ma is. A régi mythos igaz marad minden korban, minden népnél. A szellem hiába küzd a szépséggel. S a megfajlás talán nem is oly nehéz? Gondoljunk csak a szépség legigazabb epithetonjára. Nem azt állítják-e róla, hogy — *észbontó*? Nos, aki észét veszítette egy-egy csábos arc láttára, mit törődik az többé okossággal, szellemmel?

A közigazgatási bizottság ülése.

Csaba, augusztus 11.

Békésvármegye közigazgatási bizottsága augusztus hó 10-én tartotta meg szokásos ülését Dóry Pál főispán elnöke alatt. A közigazgatási bizottság ülése reggel 9 órakor kezdődött. Az előadókön kívül csak Varságh Béla, Haraszi Sándor, Morvai Mihály és Török Gábor bizottsági tagok vettek részt.

Daimel Sándor főjegyző felolvassa az alispáni jelentést, mely a múlt hó közérdekű eseményeivel, a gazdasági viszonyokkal, a munkáviszonyokkal, fegyelmi ügyekkel és az állategészségügyi viszonyokkal foglalkozott igen terjedelmesen. Majd értesíti a közigazgatási bizottságot, hogy a kereskedelemügyi miniszter Perszina Alfréd államépítészeti főnököknek 4 heti szabadságot engedélyezett és hogy helyettesítésével Pöppel Gyula mérnököt bízta meg.

Ezután a közigazgatási bizottság elhatározta, hogy a miniszterelnökhöz előterjesztést tesz a régi cselédkönyvek módosításáról. Nevezetesen a bizottság véleménye ebben a tekintetben az, hogy a régi cselédkönyveknél, amelyet kizárólag a házi cselédek részére állítanak ki, az illetőség megállapítása igen sok bonyodalomra ad okot, és mert kisebb községekben az új törvény általi meghatározás, mely a házi és gazdasági cselédek közötti különbséget írja körül, nehezen alkalmazható, célszerű volna, ha a törvényhozás csak az új cselédtörvény által előírt egy fajta könyv kiállítását rendelné el.

Végül a vármegyei és gyulavárosi árvaszékek megvizsgálásáról szóló bizottsági jelentéseket terjesztette elő a megyei főjegyző, amely alkalommal a békéscsabai árvaszék megvizsgálására kiküldött bizottság elnökéül Sárossy Gyula árvaszéki elnököt választottak meg.

A sorrendtől eltérőleg ezután Perszina Alfréd adta elő havi jelentését, amely szerint az állami közut és tartozékaik jövedelmében vannak s azon forgalmi akadályok nem fordultak elő. A berettyóújfalui—békéscsaba—orosházi leendő állami kőut szeghalom—csökmői szakaszán a földmunkálatok folyamatban vannak, a Berettyó-hid ujjáépítési munkálatai a vállalkozónak kiadattak, a törvényhatósági közutak és tartozékaik megfelelő állapotban vannak. A nem burkolt törvényhatósági közutak fenntartására szükséges összes kavics és zuzalék kiszállított és felülvizsgáltatott.

Az 1904. évi XIV. t.-cikkkel engedélyezett beruházási hitel terhére a gyula—kétegyháza—eleki, a mezőberényi—vésztői és a gyoma—körösi munkálatai folytattak és pedig az elsőnél 7000 m., a másodsorban említettéknél 3500 m. és az utolsónál 5500 m. hosszban készítették el a földmunka; folyamatban van a műtárgyak építése és Mezőberényre az alapkö szállítása is.

A gyomai Hármaskörös hid építési munkálatai egyelőre beszüntettek, mert a két ártéri pillér annyira felfalaztatott, ameddig a mostani hid megengedte s csak akkor fognak folytatódni, ha a vasszerkezet a helyszínére kiszállítván, a közlekedés a mostani hidról elterelhető lesz.

Vasut, posta, távirtda és távbeszélő-ügyekben felemlíteni való nem fordult elő.

Dr. Zöldy János megyei főorvos a múlt hó közegészségügyi állapotát terjeszti a bizottság elé, amely szerint az egészségügyi állapota a június havinál kedvezőbb, mert sokkal kevesebb ragályos betegség fordult elő a múlt hóban. Majd a tifusz betegedsről és annak okairól tart érdekes értekezést. Szerinte a tifusz oka a Körös tisztátalan vize és Tótkomlóson pedig a nortonkutak tisztátalan használata volt. A ragályos betegeds meggátlása érdekében egy a hatóságok, mint a községi orvosok dicsérendő és lelkiismeretes munkát végeznek.

Mikler Sándor kir. tanfelügyelő, Gryneus György h. pénzügyigazgató, Zöldy Géza tiszti főügyész, Szabó László tb. árvaszéki ülnök és Liszy Viktor kir. ügyész apró és kevésbé fontos jelentéseit miután a bizottság tudomásul vette, az ülés véget ért.

A nagyváradai népgyűlés.

A szocialisták és a parasztpárt harca.

Érdekes cikk.

Csaba, aug. 11.

Már napok óta öles plakátok hirdetik az egész megyében szerte szét, hogy Nagyváradon augusztus hó 16-án a nagyváradai földmunkások népgyűlést tartanak, amelyen az előadói szerepet Achim L. András játssza. A nagybetűvel hirdetett gyűlés eredménye az előjelekből következtetve, nem valami nagy lesz, mert a nagyváradai szocialdemokraták sehogysem nézik szívesen a parasztpárt ott való szereplését és terjeszkedését. Különösen azért nem, mert a pártnak főtitkára Nagyváradon egy bizonyos Horváth Gusztáv nevű ur, akit a szocialdemokrata párt nem a legjobb szemmel néz és éppen azért, mert Horváth, aki a csabai parasztkongresszuson is hosszú előadást tartott a parasztpárt helyzetéről, készítette elő a nagyváradai népgyűlést; a nagyváradai szocialdemokrata párt lapjában úgy a népgyűlést előkészítő titkár, mint Achim L. András kiméletlen támadásban részesült.

Achim L. András a nagyváradai szocialdemokrata lap támadásaival szemben az ő kedvenc lapjában, a Budapesti Naplóban nyílt kérdést intézett a szocialdemokrata párt vezetőségéhez, amelyben a pártvezetés választást kéri arra vonatkozólag,

hogy a szocialdemokrata párt azonosítja-e magát a nagyváradai munkáslapnak azzal a támadásával, amelyet a Magyarországi Parasztpárt — mint Achim írja — felháborodva utasít vissza.

A Budapestest este megjelenő „Budapesti Napló”, Achim L. András nyílt kérdésére hamar megkapta a választ, mert a Népszava reggeli száma a következő érdekes feleletet adja Achim L. András nyílt kérdésére:

Achim L. András, a Magyarországi Parasztpárt elnöke, a „Budapesti Napló” utján nyílt kérdést intéz „a szocialdemokrata párt vezetőségéhez”.

Kérdése ez: azonosítja-e magát a szocialdemokrata párt azzal a támadással, amely nagyváradai pártlapunkban, a „Nagyváradai Munkás Újság”-ban, Achim ellen megjelent.

Ha Achim egyenesen pártvezetésünkhöz fordult volna kérdésével, a feleletet úgy is megkapta volna. De ha a nyilvánosság előtt akarja hallani, hát ebben is rendelkezésére állunk.

Achim L. András Nagyváradon politikai helytartójává tett egy olyan embert, akit pártunk többszöri sikasztásért kilökött. Ez az ember — aki beteges szereplési vágyból — kidobtatása után anarcho-szocialista, vagy mi lett, legutóbb a parasztpártot képviselte Nagyváradon. Kitűnik ez a „Paraszt Újság”-ból, amely hirdette, hogy a párt nagyváradai titkársága az illető sikasztó és kiakolbólitott egyén lakásán van. Mi a magunk részéről fölvilágosítottuk Achim urat, hogy miéle komániába keveredett. Tettük ezt azért is, hogy a parasztpártot, amely az általános választójogért akar küzdeni, megkíméljük attól, hogy csuffja tegye magát nagyváradai helytartójává.

Achim ur azonban, úgy látszik, annyira szabadelvű az ő bizalmiembereinek megválogatásában, hogy jószándéku fölvilágosításunkat eleresztette a füle mellett és a sikasztó egyénrel Nagyváradon parasztpárti gyűlést készített elő. Nagyvárad azonban — mint nyílt kérdésében ő maga is elismeri — „nem alkalmas talaj” a parasztpártnak, amit persze mi még biztosabban tudunk; így hát a készülő gyűlést ottani elvtársaink nem tekintették egyébként, mint ama sikasztó egyén szereplési kísérletének. Már pedig azt nem lehet tétlenül nézni, hogy az eféle egyén becstületes célokért küzdő tömegek vezetőjének tolja föl magát. És hiába hozza föl ellenünk Achim a polgári sajtó kopott frázisát, hogy mi „monopóliumot csinálunk a szocialdemokráciából” — mi megmaradunk amellett, hogy becstelen egyének körmei közé nem engedjük jutni azt a népet, amelynek nemes célokért kell küzdenie.

Ha Achim ur ebben a tekintetben kevésbé szigorú, az baj. De mivel ő — tudva, hogy mivel van dolga — egy notórius sikasztóval akart Nagyváradon az általános választójogért is küzdő pártjának propagandát csináltatni: nagyváradai elvtársaink vele szemben úgy jártak el, ahogyan eljárniok kellett. Ez a mi feleletünk Achim ur nyílt kérdésére.

Igy tehát valószínű, hogy a nagyváradai szocialdemokrata párt első híján is elfogja mosni a nagyváradai népgyűlést.

Szmrecsányi püspök meghalt.

Csaba, aug. 11.

Szent-Móricban, egy svájci fürdőhelyen meghalt dr. Szmrecsányi Pál nagyváradai latin szertartású püspök hatvanhárom éves korában. Halála gyászba borította a katolikus klérust, amelynek az elhunyt jeles képzettségével, nagy tudásával és kiváló műveltségével fogva igazi díszje volt. Életének utolsó éveiben megrázó tragikum van, amely csak növeli azt a részvétet, amely ravatala körül feltör a szívek mélyéből. Őt esztendővel ezelőt tilt Schlauch bíboros püspök örökébe. A nagyváradai káptalan lelkes örömmel fogadta kinevezését s nagy várakozásokat fűzött az új és még javakorában levő egyházfejedelem működéséhez, de alig ígtatták be egyházi méltóságába, szervezetét lassan öltö gyilkos kór támadta meg s három év óta valóságos élőhalottként küzdött a teljes megsemmisülés ellen.

Európa legelső szanatóriumaiban és üdülőhelyein keresett gyógyulást, de összeroppan szervezetét nem tudta többé helyreállítani az orvosi tudomány.

Súlyos idegbajához az utóbbi időben még szemideg-sorvadás is járult. A nyarat Szent-Móricban töltötte; szombaton szélütés érte, amely este háromnegyed nyolc órakor kioltotta életét.

Halála pillanatában csak kedvelt udvari papja Brém Lőrinc volt mellette. Szmrecsányi Lajos egri érseki helynök, az elhunyt püspök testvér-öccse és Ghiczey nevű rokona a gyászír vétele után azonnal Szent-Móricba utaztak.

A püspök haláláról táviratban értesítették a kabinetirodát, Wekerle Sándor miniszterelnököt, a kormány tagjait, Vaszary Kolos hercegprímást s az összes püspököket.

A békéscsabai róm. kath. egyház küldöttsége is részt vesz Nagyváradon a gyászszertartáson, ahol a nagyváradai püspökséghez tartozó összes egyházak képviseltetni fogják magukat.

Megőrült adóvégrehajtó.

Riadalom a mezőberényi községhez.

Csaba, augusztus 11.

Pár nappal ezelőtt a mezőberényi községhez óriási riadalmat okozott egy szegény szerencsétlen ember, aki a mezőberényi községhez mint adóvégrehajtó volt alkalmazva. A szerencsétlen embert Darvas Nagy Józsefnek hívják, aki a mezőberényi rendőrségnél mint rendőrtizedes volt alkalmazva hosszú időn át és aki ideges szivbaja miatt a rendőrséget kénytelen volt elhagyni és ekkor a község adóvégrehajtónak alkalmazta.

Darvas Nagy József betegsége mind jobban erőt vett, ami azután nagyon elkeserítette a feleséges és nagy családost embert. A buskomorság mind jobban erőt vett rajta. Sokszor napokon keresztül nem szólt senkihez, de azért hivatalába pontosan eljárt és dolgozott, mint egy automata.

Négy nappal ezelőtt is rendesen bement a községhez, azonban sokkal idegesebb volt mint rendesen és nem fogott azonnal munkához, hanem az ablakon nézett ki jó hosszú ideig.

Majd egy kissé megtántorodott és a következő pillanatban az őrtel teljes erővel kitört a szerencsétlen emberen. Felkapott egy széket, azal ami összetörhető volt, mindent összetört, zuzott a hivatalban.

Társai, akik vele egy szobában dolgoztak, ijedten menekültek a dühöngő elől és csakhamar a község háza udvarán és az utcán felszaporodott a kíváncsi tömeg, amelyet a szerencsétlen ember keserves ordítása és dörömbölése csalt a község háza elé.

A dühöngő ember örültsége egyre fokozódott, úgy hogy meg kellett a dühöngőt fékezni, hogy emberéletben is kárt ne tegyen. Két markos rendőr ment be a szobába, ahol Darvas Nagy Imre mindent pozdortjává tört. De a két rendőr a szerencsétlen embert nem tudta megfékezni, csak a mikor még két társuk jött segítségükre: tudták lefogni.

Kényszerzubbonyt húztak rá és a rendőrszobába helyezték el, majd azonnal telefonáltak be a gyulai elmeorvosintézetbe, hogy felvétele miatt intézkedjenek. A nagy vihar miatt azonban Gyulával a község telefonösszeköttetést nem kapott és a szegény ember kényszerzubbonyban csaknem 48 órát töltött a rendőrszobában.

Tegnap azután az őrtelk hízában helyezték el Darvas Nagy Józsefet, ahol a szerencsétlen ember, mint értesülünk, meghalt.

A gazdasági egyesület állatdíjazása.

Csaba, aug. 11.

A Békésmegyei Gazdasági Egyesület Békésben szeptember hó 20-án lo-, szarvasmarha- és baromfi-díjazással egybekötött kiállítás rendez.

A kiállítás és díjazás célja a vármegye állattenyésztésének fejlesztése lévén, kiállíthatja minden békésvármegyei gazda a félévnél régebb idő óta tulajdonában levő lovat és szarvasmarháját. Csődörök vagy bikák pénzzel nem díjaztatnak, legfeljebb csak egyesületi érem, vagy díszoklevélre tarthatnak igényt.

A díjazásra való kiállítást Békésben, a vásártéren tartja meg az egyesület. A kiállítás és díjazás bíráló-bizottsága a helyszínen alakul meg, a bírálat befejeztével az eredményt azonnal hirdeti s a pénzdíjakat azonnal kiosztja. A kiállítani szándékozók a község előjáróságánál Békésben, vagy az egyesület titkáranál Csabán, levélben is jelentkezhetnek.

A kiállítás díj- és költségmentes. Az állatok elhelyezéséről a rendezőség, takarmány- és alomszalmáról a tulajdonos maga gondoskodik. Amíg a kiállítás tart, az állatok el nem vihetők.

A kiállítás és díjazás bíráló-bizottságának elnökei: gróf *Wenckheim* Denes és *Beliczey* Géza lesznek.

A kiállításra a következő díjak lettek kitűzve: a) *Lovakra*: 1. Sikerült csikóval bemutatott anyakanakára: 6 államdíj 400 kor. értékben. 2. 2-3 éves kancacsikókra, melyek kiváló formát mutatnak és jó tenyészanyagúnak ígérkeznek: 5 államdíj 250 kor. értékben. 3. 2 és 1 éves jó tenyészanyagú kancacsikókra: 5 államdíj 170 kor. értékben. b) *Nyugati és magyar fajta szarvasmarhákra*: 1. Kisborjas vagy fejstehe-

nekre: 10 államdíj 450 kor. értékben. 2. Kiváló tenyészanyagú 2-3 éves üszökre: 6 államdíj 280 kor. értékben. 3. Kiváló tenyészanyagú 1 éves üszöborjukra: 4 államdíj 170 kor. értékben. c) *Baromfiakra*: 1. Tyukokra 4 egyleti pénzdíj 40 kor., 2. libákra 3 egyleti pénzdíj 30 kor., 3. rucákra 3 egyleti pénzdíj 20 kor., 4. pulykákra 1 egyleti pénzdíj 10 kor. értékben.

Ugy a lovakra, valamint szarvasmarhák és aprójószágokra kitűzött díjakon kívül az egyesület díjaz a szükséghez képest arany, ezüst és bronz érmekkel, mely esetben mindegyik osztálynál az I. egyleti díj arany oklevél, a II. egyleti díj ezüst érem, a III. egyleti díj ezüst oklevél, a IV. egyleti díj bronz érem, az V. egyleti díj bronz oklevél.

Pénzdíjra csakis kisgazdák számíthatnak; uradalmak, nagy- és középirtokosok állatai csakis oklevéllel, vagy éremmel tüntethetők ki.

Az elnökséggel egyetértőleg jogában áll a bíráló-bizottságnak a díjakat egyik osztályból a másikba áttenni.

Kérdésközlésekre felvilágosításokat az egyesület titkára (akár szóval, akár írásban) szívesen nyújt.

Tolvaj vasuti ör.

Lopás a csabai pályaudvaron.

Sikeres nyomozás.

Csaba, aug. 11.

A békéscsabai állomáson a tolvajlások egymást érik. Kora tavasszal sikerült *Valentinyi* Márton rendőrbiztosnak egy munkásembert, *Kocziha* Györgyöt elcsipni, aki az államvasutat több száz korona erejéig megkárosította. Most a csendőrségnek sikerült hasonló jó fogást csinálni, amennyiben megsípték *Lipták* Mátyás vasuti őrt, aki már régóta van az államvasutat szolgálatában, s aki nagyobb mennyiségű gabonát lopott el az őrizetére bízott raktárakból.

Augusztus hó 8. és 9-ike közötti éjszaka a Máv. raktáraiból ismeretlen tettes ellopott 2 zsák búzát és 1 zsák korpát. A két zsák búzát nyomtalanul elszállította, míg a korpát nem tudta elvinni, azt egy üres vagonba rejtette. Az állomásfőnökség nyomban észrevette a hibát és feljelentést tett ismeretlen tettes ellen a csendőrségen.

A csendőrség a nyomozást bevezette és csakhamar megállapította, hogy a tolvaj nem lehet más, mint *Lipták* Mátyás éjjeli őr, aki vagy maga, vagy cinkostársai segítségével a raktárhelyiséget már nagyon sokszor megdézsmálhatta, mert valahányszor őrt állt, a raktárakból mindig hiányzott kisebb-nagyobb mennyiségű áru vagy gabona. A lábnyomokról felvett méretek szintén megegyeztek *Lipták* Mátyás cipőinek méreteivel.

Ezeknek a gyanúokoknak az alapján a nyomozó csendőrök házkutatást tartottak *Lipták* Mátyás házában és több üres zsákot találtak nála, a melynek eredetét igazolni nem tudta. Találtak nála házkutatás közben még 22 kilogramm leveles dohányt is.

A házkutatás után *Lipták* töredel-

mes vallomást tett és beismerte, hogy az államvasutak kárára évek hosszú során számtalan lopást követett el. A kár nagyságát eddig megállapítani nem lehetett.

A hűtlen éjjeli őrt állásától azonnal elmozdították és a bűnvádi eljárását megindították ellene.

HIREK.

— **Lapunk legközelebbi száma — a kettős ünnep miatt — szombaton jelenik meg.**

— **Személyi hírek.** *Fábry* Károly országgyűlési képviselő *Garda* tengeri fürdőbe utazott, ahol körülbelül három hétig fog tartózkodni. — *Veres* József, Orosháza országgyűlési képviselője, a békési ev. egyházmegye esperese, mint igaz részvétellel értesülünk, súlyos természetű betegséget állt ki s egészségének helyreállítása végett hosszabb tartózkodásra Abbáziába utazik. Hisszük, hogy a fürdőhelyen egészsége teljesen helyreáll s nem sokaig fogjuk nélkülözni egyházi és társadalmi téren az ő tevékenységét.

— **A D. M. K. E. köréből.** A D. M. K. E. fiók megalakulására, augusztus 2-ára tervezett sétahangversenyét az elmúlt vasárnap tartotta meg Csaba és vidéke közönségének impozáns részvételével. A sétahangversenyen a híres szegedi honvédegyalozred zenekara működött közre *Fichtner* Sándor karmester vezetésével. A hangverseny délutáni része a Széchenyi-ligetben, este pedig a Fiume-szálló előtt zajlott le. Mindkét helyütt szünetek közben a helybeli mozgófénykép-vállalat *Pathé*-féle felvételeket mutatott be. A hangversenynek különösen a Fiume-szálló előtt volt hatalmas közönsége, a kordonon kívül mintegy ötezer főnyi tömeg szorongott. Nagyaan rontotta azonban az anyagi sikert a kedvetlen idő; a kertben a hatalmas zápor valósággal szétmosta a hangversenyt.

Nagyon örvendetes jelenségnek tartjuk itt megjegyezni, hogy az 5-ik honvédegyalozred, amely az ország második katonai zenekara s amelynek 56 tagja közül csak 17 ember cseh, míg a többi színmagyar.

A D. M. K. E. fiók első igazgatósági ülése, amelyet aug. 16-án, vasárnap tartanak meg a Békésvármegyei Gazdasági Egyesület gabonateri székházában, szabatosan meg fogja állapítani a munkaprogramot, amelynek becsületes keresztülviteléről egyrészt a gazdasági, másrészt a közművelődési osztály fog gondoskodni. Ez osztályokat az igazgatóság ugyancsak vasárnap délutáni ülésén fogja megválasztani.

— **A transversális ut költsége.** A vármegye a területén megépített három transversális uthoz annak idején 289,000 koronával járult hozzá és ezt az összeget ki is fizette. A kereskedelemügyi miniszter egy leiratban értesítette a törvényhatóságot, hogy a lefizetett összeget visszatéríti, azonban annak kiutalásához a törvényhozás hozzájárulása szükséges.

— **Az adófelszámolási bizottság** dr. *Márky* János elnöke alatt megkezdte működését. A bizottság-

nak az idén rendkívül sok teendője lesz, mert a vármegye minden részéből az adókievető bizottságok által megállapított harmadosztályú kereseti adók ellen az adózó felek és a kincstár képviselőitében beadott fellebbezések száma hatszázon felüli, miknek lelkiismeretes letárgyalása hosszú időt igényel.

— **Hymen.** *Igert* Antal, a csabai polgári fiúiskola tanára, ma délelőtt 11 órakor vezette oltárhoz a csabai róm. kath. templomban *Kovács* Margitát, *Keresztes* Ferenc, az Aradi Ipar- és Népbank békésmegyei fiókintézete igazgatójának nevelt leányát. — *Tagányi* Arthur csabai illetőségű, hmvásárhelyi gyógyszerész, holnap, szerdán tartja eljegyzését *Teplánszky* Ilka urhölgygyel, Liptó-Teplán. — Dr. *Schwartz* Arthur debreceni ügyvéd eljegyezte *Steinberger* Ilonka urleányt Orosházáról.

— **A 7-ik hadtest kérelme.** A temesvári hadtestparancsnokság rendelete alapján a 101-ik gyalogezred parancsnoksága azzal a kérelemmel fordul a község előjáróságához, hogy a békéscsabai gyalogsági lak-tanya lőszerraktárához vezető kocsi-utat a község köveztesse ki. Főképpen katonai szempontból a kocsi-utnak a temető vasuti őrház és lőszertár közötti közvetlen közze volna legszükségesebben kikövezendő, úgy hogy azon bármilyen időben is a legnehezebb katonai járművek is közlekedhessenek.

— **Gyógyszertárátadás.** *Renner* Márton dr. és neje *Mezőberényben* megvette *Zsigmondovits* Géza és ne-jétől az „Isteni gondviseléshez” címzett gyógyszerteret.

— **Egy öreg tanító halála.** *Schiff* Adolf, aki a szarvasi izraelita népis-kolának mintegy 30 éven át volt tanítója, *Zsolnán* 83 éves korában meghalt. Halála a megyében, de különösen Szarvason, ahol évtizedes működése mindenfelől tiszteletet és szeretetet szerzett a kitünő tanítónak, nagy részvételt keltett. A szarvasi izraelita iskolaszék dr. *Déri* Henrik járásorvos elnöke alatt rendkívüli ülésben jegyzőkönyvbe iktatta az elhunyt érdemeit és részvétéről kivonatanban értesítette a gyászoló családot. Az elhunyt tanító temetésén a szarvasi izraelita hitközség képviselőitében dr. *Glasner* Adolf és *Silberstein* Fülöp vettek részt. Dr. *Schiff* Jenő ügyvéd, a Békésmegyei Ellenzék felelős szerkesztője édesapját gyászolja a megboldogultban.

— **Kinevezések és áthelyezések.** *Szakács* Lajost, az orosházi adóhivatalnál működő I. osztályu ellenőrt a pénzügyminiszter adóhivatali pénztárnokká nevezte ki s e minőségben a *körmendi* adóhivatalhoz helyezte át. Helyébe *Novotny* Mihály alsólendvai ellenőr jön *Orosházára*. — A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Schmidt* Erzsébet gyulai állami polgári iskolai helyettes tanítónót a *szászvárosi* állami polgári leányiskolához a XI. fizetési osztályba segédtanítónóvá, — *Kurcz* Vilma nagykarolyi állami polgári leányiskolai rendes tanítónót ugyanezen minőségben a *gyulai* állami polgári leányiskolához helyezte át.

— **Sötét város.** Orosházáról jelenteni tudósítunk, hogy oit tegnap este az egész városban egyetlen egy

villanylámpa nem égett, mert a fővillanyvezeték, amelyen keresztül Orosháza Hódmezővásárhelyről kapja a világításhoz szükséges áramot, a tegnapi esteli vihar következtében elszakadt. A városban teljesen sötét volt. Világosság híján a színelőadást nem lehetett megtartani. Tíz óra fele azután sikerült az elszakadt fővezeték helyrehozni, amire azután a világosság ismét fényeskedett Orosháza községben.

— **Óvodasegély.** Pusztaföldvár telepés község 14.000 koronát kapott óvodaépítés céljára a földművelésügyi minisztertől. Az erre vonatkozó terveket már az államépítészeti hivatal el is készítette.

— **A csendőrség köréből.** A belügyminiszter a mezőberényi csendőrséget lovasította, mert a mezőberényi járást nagy területe miatt a gyalogos csendőrségek csak a legnagyobb fáradsággal tudták bejárni, a vagyon- és személybiztonság rovására. A belügyminiszter ezen határozatáról értesítette Békésvármegye alispánját és felszólította, hogy az új csendőrségi laktanya felépítési munkálatainak elrendelésében járjon közre. — Az öcsödi csendőrség mostani laktanyája annyira rozoga állapotban van, hogy a csendőrök az épületet lakásra egyáltalán nem használhatják. Az új laktanya bére azonban a mostani 580 korona házbért jóval felülhaladná. Az örs kérelemmel kereste meg Békésvármegye alispánját, hogy kérelmüket és nevezetesen a lakbértöbblet megadását a közigazgatási bizottság javasolja a belügyminiszternek.

— **A csabai földmives iskolánál a vármegye részére fenntartott, teljesen díjmentes alapítványi helyekre az 1908—1909. évi tanévre Cseszkó József békéssámsoni, Kozma Szabó Gábor békési, Pálfi István füzesgyarmati és Kriska István tótkomlói lakosokat jelölje első helyen a vármegye alispánja. Második helyen jelöltesse Jancsik Máté Pál újkigyósi, Taskó Károly békésszentandrási és Szurovecz Lajos endrődi lakosok.**

— **Szeghalmi gazdák kérelme.** Szeghalom község zsellérjei és kisbirtokosai annak idején kérelmezték a kereskedelemügyi minisztertől, hogy a berettyóújfalui—békéscsaba—oroszházi közut szeghalom—csökmői szakasza a szeghalom—csökmői vicinális uton vezetessék és hogy a *gőzmalmi* Berettyó-híd továbbra is állandóan a forgalomnak adassék át. A kereskedelemügyi minisztérium a gazdák kérelmének eleget nem tehetett, mert az út vonala már végleges megállapodást nyert és mert az utmunkálatok már megkezdődtek. A *gőzmalmi* híd állapotának megbíráására a miniszter ugyanakkor kiküldte *Éltető* Ákos miniszteri főmérnököt, aki a gyulai államépítészeti hivatal főnökével helyszíni szemlélt tartott, akik a *gőzmalmi* híd fentartását véleményezték. A miniszter most felhívta az alispánt, hogy a híd újjáépítésére vonatkozó előzetes bejárás műveletet a híd tulajdonos érdekeltséggel sürgősen készíttesse elő; addig is a hidat, rozoga állapotára való tekintettel, kijavítani és a forgalomnak átadni elrendelte.

— **A gyulai iparosifjuság önképző egylete, fennállásának 30-ik évfordulója alkalmából e hó 15-én, szombaton este a Göndöcs-népkertben, a muzeum mögötti tennispálya területén nyári táncvigalmat tart.** — Kapcsolatosan az egyletkötelékében *Székely* Lajos karnagy szakavatott és ügybuzgó vezetése alatt álló *Erkel* Ferenc-dalkör hangversenyez. A mulatságról csupán falragaszok adatnak ki és meghívók sem a tagoknak, sem a nagyközönségnek nem küldetnek. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot a következő szombaton, augusztus 22-én tartják meg.

— **Elsült revolver.** Csaknem végzetessé válható baleset történt a múlt héten. *Kocsiszky* Iván arvaszéki ülnök a kigyósi határban kocsikázott sógorával, *Pándy* Józseffel. Utközben betértek egyik ismerősükhöz, ahol estig maradtak és már csak akkor tértek vissza, amikor teljesen besötétedett. A lovakat *Pándy* József hajtotta, aki az utat nem jól ismerte és a kocsit egy mély árok szélére került. Kicsi híja volt, hogy fel nem fordultak. *Kocsiszky* Iván a gyeplő után kapott, de ekkor a zsebében elhelyezett revolver az ílles szélébe megakadt és elsült. A golyó az arvaszéki ülnök combjába hatolt, a vastag húst keresztül lötte, azonban komolyabb sérülést nem okozott.

— **A bucsatelepi posta.** A budapesti posta- és távirda igazgatósága megkérdezte az alispánt, hogy a bucsatelepi postaügynökségnek postahivatali történő átalakítása a forgalmi akadályok lebonyolítása céljából szükséges-e? Az alispán a főszojgabíroság meghallgatása után javasolja, hogy Bucsatelep postaügynöksége a postaforgalom lebonyolítására teljesen elégséges. Így a község postahivatalából megint nem lesz semmi.

— **Iparkiállítás Orosházán.** Az orosházi ipartestület *Thék* Endre kezdeményezésére a község hozzájárulásával nagyobb arányú tanoncs, segédmunka- és ipari gépkészítést rendez az ősz folyamán. A kiállításon be fogják mutatni: a) Az orosházi iparostanonciskola tanulmányi eredményét; a rajzoktatás módját, irányát. A rajzkiállításon szemléltető csoportosításban lenne bemutatva egy-egy rajzcsoporthoz tanmenetnek egész anyaga. b) A műhelyi képzés módját és a műhelyi nevelés eredményét a munkakiállítás adná meg, mely felölelné az összes iparágak tanoncainak gyakorlati munkáját. c) A segédmunkakiállítás iparos ifjaink képzéséről számolna be. d) A kisiparos munkakörének átalakulását elősegítő kisüzemi ipari gépek kiállítása bemutatná és megismertetné iparosainkat mindazon kisipari gépekkel, melyek a tömegtermelést mozdítanák elő. A kiállítás e messzemenő céljai igen sok üdvös tanulságra szolgáltatna alkalmat s talán egy olyan mozgalomnak vetné meg alapját, mely a magyar kisipar fellendülésével és felvirágzásával járna. Ezért üdvözljük *Thék* Endre munkáját s bizalommal kíséjük a magyar ipari élet e gazdag tapasztalattal bíró nagymesterének Orosháza érdekében kifejtendő önzetlen munkálkodását.

— **A sóborszesz.** A fővárosi lapokban olvassuk: A belügyminiszter tudvalevőleg rendeletileg eltiltotta minden olyan sóborszesz felíratu gyógyszer elárúsítását, amely só és borszeszen kívül egyéb alkotórészeket is tartalmaz. E rendeletet a főorvosi hivatal immár végrehajtotta, amennyiben a tanács révén utasította a kerületi előljárókat, hogy a kifogásolt sóborszesz-készítmények gyártását és elárúsítását tiltsák be s a készleteket kobozzák el. A rendelet végrehajtását a tisztí főorvos maga fogja ellenőrizni. Ajánlatos tehát, hogy a mi kereskedőink is alkalmazkodjanak a rendelethez, nehogy kellemetlenségük és káruk legyen az eltiltott sóborszeszek elárúsítása miatt.

— **Leköszönt bíró.** *Laluska* Mihály, Csorvás község albirája állásáról leköszönt. A képviselőtestület *Laluska* bejelentését tudomásul vette.

— **Kántorváltás.** Az orosházi izr. hitközségnek megüresedett kántori állásra harmincketten pályáztak s megválasztott *Banet* Henrik puhói (Trencsénmegye) kántor 11 szóval 3 ellenében.

— **Egy szerelmi történet.** *Petrásovics* Lajos, aki pár hónapja a csabacsüdi uradalomban volt, mint nevelő alkalmazva, beleszeretett az uradalmi kulcsár feleségébe, akivel azután szerelmi viszonyt is folytatott. *Petrásovics* időközben állását otthagya és eltávozott Csabacsüdtől, de a szép asszonnyal állandó levelezést folytatott. Tegnapi azután az asszonyt Csabacsüdtől megszöktette és a boldog pár ismeretlen helyre távozott. Megjegyeztük még, hogy *Don Juan* csak 22 éves, míg az asszony a 35-ön is jóval túl van. De hát a szerelem parancsainak egyformán engedelmessé tartzik öreg és ifju.

— **A jó vadász.** Közeledik augusztus tizenötödike, amikor megkezdődik a vadászszeszon s már is megkezdtek a vadászhistóriák elmondását. A szeghalmi vadásztársaság néhány tagja vasárnap délelőtt sörözés közben élénk eszmecsere folytatótt arról, ki milyen kezű vadász. Mert tetszik tudni, nem minden vadász kezében süll el a puskas ha el is süll, nem igen talál.

A vadászkompanyia néhány tagjával összekerült a minap egy ilyen szerencsétlen kezű nimródának a sógora. A társaság egyik tagja el kezdte dicsérni előtte a sógor vadászerejét:

— Oh, a te sógorod — mondotta — igazán kitünő derék ember. Amit lő, azt mindjárt a kórházba küldi...

— Bizony, ez szép dolog. És mit szokott löni: nyulat, foglyot?

— Dehog. Hajtót!...

— **Aki a pénz szagát érzi.** A szeghalmi tanyákon *Bagó* Mihály házában megjelent *Rácz* Julianna cigányasszony és ott hosszú mesével megkörnyékezte a gazdát és feleségét, hogy egy kis befektetéssel igen sok pénzt szerezhetnek, mert őt az *Uristen* olyan betegséggel áldotta meg, hogy a pénz szagát megérzi. A gazda és felesége, amikor a cigányasszony egy csomó homokot rostába tett, azt kiszitálta és benne egy pár darab ezüst pénzt mutatott fel, kötélnék áltak és üzleti befektetés címen 100 koronát, egy malacot, 2 párnát adtak a cigányasszonynak, aki a szerzett holmival szépen tovább állt. Azóta a magyar nem látta a cigányasszonyt, akit azután teg-

nap a csendőrségnél fel is jelentett. A nyomozás megindult, azonban a csaló cigányasszonyt kézrekeríteni eddig nem lehetett.

— **Tolvaj tanulók.** *Sleier* Izidor 15 éves és *Sleier* Mihály 16 éves gurahonci lakosok 6000 koronát loptak hazulról, azután megszöktek. A nagyszabeni rendőrkapitányság a két tolvaj gyermeket körözi. A csabai rendőrség megállapította, hogy a két fiu Csabán is megfordult és vasárnap délután a piacon sétáltak. Gyalogszerrel érkeztek, mert cipőjük ropogant rougyos volt, mindkettőnek nyakában cukorpárgára akasztott barna csomagolópapírba burkolt csomag volt. Hogy Csabáról merre távoztak, azt ezeidig kipuhatolni nem lehetett.

— **Mükedvelői előadás.** Az öcsödi fiatalok a községi jegyzőnyugdíj-alap javára táncal egybekötött mükedvelői előadást rendez, amely alkalommal színré kerül az *Igmándi kispap* című vígjáték.

— **Bestiális napszámós.** *Bagyinszky* János szarvasi lakos napszámós betért *Latki* József szarvasi lakos házába, ahol egy 10 éves kis leányon kívül senki sem volt odahaza. A bestiális ember a 10 éves kisleányon erőszakot követett el. A csendőrség *Bagyinszky* Jánost letartóztatta és a gyulai kir. ügyészség fogházába kísérte. A szerencsétlen leány sérülései életveszélyesek. A bestiális napszámós ellen a bünyádi eljárást megindították.

— **A Körös halottja.** *Molnár* János gazdalegény, mint Szarvasról jelenti tudósítónk, vasárnap délután 2 barátja társaságában fürdeni ment. Két társa uszni nem tudott, ő azonban virtuskodni akart és át akarta uszni a Köröst. A víz közepe táján görcsöket kapott, alámerült és a vízbe fulladt. Barátjai, mert uszni nem tudtak, segítségére sem mehetek. Holttestét a körösi halászok este húzták ki a vízből.

— **Színészet Szarvason.** A szabadkai színtársulat 22-én érkezik Szarvasra. Első előadás 23-án lesz a nyári színpadon.

— **Tojás-háború.** Mezőberényből jelenti tudósítónk, hogy ott a hetipiac alkalmával *Wolf* Erzsébet és *Trnyik* Zsuzsanna tojásos kofák valami csekélységen összeveszttek és egymást heccelve csakhamar olyan háborút rendeztek, hogy a 208 méteres portarturi domb megostromolásánál a csata nem volt olyan heves, mint a mezőberényi piacon és nem folyt ott annyi vér, mint itt tojáslé. A vita eleintén csak a röpke szó szárnyain folyt, de később, amikor *Wolf* Erzsébet homlokán találta *Trnyik* Zsuzsannát egy tojással és amikor *Trnyik* Zsuzsannának méregtől kipirult arca olyan sárga lett, mint a tojás sárgája, megindult a harc. *Trnyik* Zsuzsanna marka ugrászta a tojást *Wolf* Erzsébet fele, hogy egy becsületes golyószórónak is becsületére vált volna. *Wolf* Erzsébet sem maradt adós, hanem amikor már puskaporának java elfogyott, egy tojással félig felt kétfüles kast borított ellenfele nyakába, aki erre úgy nézett ki, mint a borsattóba mártott piszkóta, majd öltre mentek, a maradék tojást is összetörték, ütötték-verték egymást, végül birkózás közben a rántottában meg-hemperegtek. Az egész piac és piaci közönség tojáslében uszott. A rendőrök diplomáciai beavatkozása vetett véget az óriási küzdelemnek. A csata

azonban a vasuti állomáson tovább folyt, — de már tojás nélkül.

— **Kivándorlás.** Békéscsabáról az elmúlt hónapokban összesen 74 ember vándorolt ki Amerikába, azonban a munkaielő alatt még több utlevél állított ki, amelynek tulajdonosai csak a cséplési munka befejezése után vándorolnak ki Amerikába. A múlt évhez viszonyítva a kivándorlók száma 25 százalék csökkenést mutat.

— **Korcsmai verekedés.** A Kosuth-kávéházban tegnapelőtt négy csabai ember: *Mácsok György, Patay Mihály, Feczenka György és Betkó Pál* alaposan összeverekedtek. *Fuchs Salamon* kávéháztulajdonos minden közbenjárása hiábavaló volt, mert a verekedés egyre tartott, úgy hogy a kávéháztulajdonosnak rendőri segítséget kellett kérni. A verekedésnél csakhamar megjelentek a községi rendőrök és a négy verekedő-garázda embert személyazonosságuk megállapítása céljából a községházra kísérték. A négy verekedő ember ellen a hivatalos eljárást megindították.

— **Cigányok garázdálkodása.** Kigyósról jelenti tudósítónk, hogy ott tegnap éjjel ismeretlen tettesek, valószínűleg cigányok *Donka Ferenc* kigyósi lakostól 2 darab, II. *Elekes Páltól* pedig 1 darab lovat elloptak. A csendőrség széleskörű nyomozást indított a tettesek után, amely eddig még eredményre nem vezetett. A nyomok Csanádmegye felé vezetnek.

— **Bestiális mostoha.** A vésztoi tanyákon a csendőrség feljelentette *Varga B. Mihályné* cselédasszonyt, mert mostoha leányát, aki férjének első házasságából származott, ütötte-verte, kinezta, több napig koplaltatta, és az istállóban halatta. A kegyetlen anyát a szomszédok jelentették be a csendőrségnek, akik szemtanúi voltak annak az emberetlen bánásmódnak, amelyben *Vargáné* mostoha leányát részesítette. A bestiális anya ellen a bűnvádi eljárást megindították.

Leharapta az orrát.

Testvérek véres harca.

Csaba, aug. 11.

A testvéri gyűlölködésnek csunya példáját adta márciusban 3 gazdaglegény, akik véres harcot vívtak egymással s ketten nekitámadván testvérüknek, véresre verték és megszurkálták.

Az orosházi tanyák közt, a 273. szám alatt együtt laknak *Kis László, Pál és Imre* testvérek. A tanyák között úgy ismerik őket, mint akik a testvéri szeretet szép példájának nem éppen megismerésitői, sőt mindig háborúság van közöttük. A kis összezőrdülések, amelyek napirinden voltak közöttük, nem egyszer fajultak el olyan veszekedésekké, amelyeknél a botnak is igen nagy szerepe volt.

Egy éjjel azután olyan végzetessé lett a veszekedésük, hogy közülök egy örökre meg fogja emlegetni.

A három legény a szomszéd tanyába volt hivatalos. At is mentek, de *Lászlóra* mind a két fiu haragudott és ott sem hagytak neki békét. Hajnal felé, mikor már működött erősen a bor s nem tudtak magukon uralkodni, *Kis Pál* rákiáltott a bátyjára, mikor az valamit mondott.

— Hallgass már! Fogd be a szádát!

— Nem parancsolsz te nekem, kölkök, — hangzott a felelet.

— Ne feleselj, mert hozzád vágom, — kiáltotta a testvérjének *Kis Pál* s magasra emelt fel egy üveget.

— Szeretném látni!
— No, ha szeretnéd, itt van! — és a következő pillanatban teljes erejével vágta az üveget a testvére arcába a brutális férfi.

Annak előntötte a vér az arcát, de azért felugrott és dühösen támadt az öcsésére. Hatalmas verekedés keletkezett ekkor. *Kis Imre* a *Pál* segítségére ment és össze-vissza szurkálta a testvérét s mikor már számtalan sebből vérzett, *Pál* hirtelen magához ölelte s leharapta az orrát is.

Ebben az ügyben szombaton volt a tárgyalás a szegedi törvényszéken, amikor a bíróság *Kis Imrét* és *Pált* 1—1 évi börtönre ítélte testvérük bántalmazása miatt.

A divatkereskedőnél.

Kép a jövőből.

A divatkereskedő a boltjában áll s várja a jószerencsét. Egy ur az üzletbe lép.

A divatkereskedő: Rézsemről a szerencse, hozta Isten, alázatos szolgálja, jó napot kívánok! Régen volt szerencsénk, hogy méltóztatik lenni? Tessék helyet foglalni. Parancsoljon méltóztatni.

Az ur: Egy inget kérek.

A divatkereskedő: Egy inget, egy inget, igenis egy inget, gyönyörű ingeink vannak raktáron. Ha szabadna esedeznem tudni, minőt: sima fehérét, redős tarkát, sima tarkát, vagy redős fehérét?

Mialatt ezt mondja, a skatulyának tömmentelen mennyiségét rakja ki szédítő gyorsasággal. A legrövidebb idő alatt a pudli megtelek méternyi magasan ingdobozokkal. Hosszu vájkálás után kiválaszt az ur egy tarka inget. Rikító színek, nagyon izléstelen.

— Mi az ára?

— Majd egy nagyon mérsékelt árszabást fogok eszközölni. Az utolsó, a legutolsó, a legeslegutolsó ára hat korona.

— Hát... talán az árat nem sokallanám... de... mondani szeretnék valamit.

— Alázattal esedezem, méltóztatásék mondani.

Az ur (hirtelen erőt vesz magán és ki-mondja): Hittelbe szeretném!...

(Hosszu, kínos szünet. A perc komolysága átlengi az üzletet. A kereskedő, aki eddig állandóan kérdőjelalakuán görbült, egy másik írással egyenesedik ki, felkiáltójellé. Egyideig fel s alá járkál, majd hirtelen leül. Az ur feláll).

— Komolyan mondta ezt?

(Hallgat, lesüti a szemét).

— Hát nem szűgyenli magát ilyesmivel egy rendes üzletbe beállítani? Mi a foglalkozása?

Az ur (remegő hangon): Orvos vagyok, könyörgöm alászan.

— Annál rosszabb; maga itt hitelbe nem vehet mást, mint lélekzetet.

Az ur (siránkozva): De Nagyságos Ur, csak egy inget, csak egyetlen-egyet, hiszen itt annyi van és én már három hét óta vágyom a tisztásra.

— Ne bögjön, nálam az úgy sem használ. Mondja inkább, van-e talán valami ingatlana?

— Egy házam van a Borona-utcában.

A divatkereskedő (valamivel enyhébben): Az már más, így talán meglátjuk. A dolog már bir némi alappal. De lássuk, mi van a teherlappal. Vannak-e terhek rajta?

— Igenis. 500 korona a Békésmegyei hangyaboly m. sz. javára.

A divatkereskedő (gunyosan): Ugyan, ugyan. Hát minek kellett magának az a tenger pénz?

— Kérem szépen a nagynénemet kellett meglátogatnom Hercegovinában, mert nagyon beteg volt és nagyon haldoklott.

— Ja úgy, hát kellett magának Hercegovina? Nagyon sajnálom, én csak első helyen való bekebelezésre adok hitelt.

— De könyörgöm a ház megér 20,000 koronát, itt a becsübizonyítvány.

A divatkereskedő (hosszasan nézi a bizonyítványt, majd egy kis idő múlva leereszkedőleg): No hát még ez egyszer kivételesen elviheti az ingét, de tudja meg, hogy ez az utolsó hitel. — Elhozta a bekebelezési kérvényt?

Az ur (sugárzó arccal előhuzza): Itt van kérem, fel is van bélyegezve.

— Helyes, tehát 10 korona lesz a betáblázandó összeg. Most pedig indulás!

Az ur (hóna alatt az inggel.): Zeit csókolom.

Falb.

Közgazdaság.

Állategészségügy a múlt hónapban. A vármegye területén az állategészségügy állapota kedvezőbb, mivel a nagyobb házi állatok közül elhult, illetve kiirtott 9 darab, míg a kisebb hasznos háziállatok közül 35 darab. A betegségek csak szórványosan léptek fel, még pedig: Lép-fene 6, takonykór 1, sertésvész 2, sertésorbánc 2, veszettség 1, baromfikolera 1 községben.

Lépfene és takonykór. A békési járás főszolgabírája értesíti az összes megyebeli községeket, hogy *Békés* községben a lépfene megszűnt; az orosházi főszolgabíró viszont azt adja tudtul, hogy *Orosháza* község területén a takonykór szórványosan fellépett.

Budapesti gabonatözsde.

Készáru üzlet.

— aug. 11.

A mai gabonatözsden az árak a búzánál 10 fillérrel olcsóbb.

Déli zárlatkor:

Októberi buza	22-94
Uj buza	22-20
Rozs	18-40
Tengeri	14-36
Árpa	16-24

Segédszerkesztő: Laptulajdonos: **Németh István Dr. Ursziny János**
Nyomatott a „Békésmegyei Függetlenség”
könyvnyomdájában, Békéscsabán.

ÉRTESETÉS!

Átutazóban lévő 24 tagu fuvózenekarral

szombaton,
augusztus 15-én este 8 órakor

ujjonnan megnyílt
vendéglőmben

és kerthelyiségemben
HANGVERSENYT

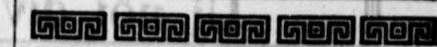
rendezek.

Egész éjjel nyitva! Szabad bemenet!

Jó ételek és italokról, pontos kiszolgálásról gondoskodik

Lórencz Albert,
a „Jóbaráthoz” címzett vendéglő tulajdonosa.

Találmányok

SZEGFÜ RUDOLF
mezőgazdasági
gépraktárában
(Békéscsaba, Buzapiac)

raktáron levő összes

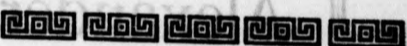
gépek, gépalkat-
részek, gépszijjak,
olajok stb. igen jutá-
nyos áron eladatnak

Ugyanott egy

3 szobás lakás

és üzlethelyiség haszon-
= bérbe adatik. =

Bővebbet Szegfű Rudolf üzlet-
helyiségében.

937—908. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulai kir. törvényszék 7209/1905 és a békéscsabai kir. járásbíróóság 1906/V. 134/4. és 1907/V. 941/8. számú végzése által *Oláh Peter* gyomai lakos javára *Mihályi Ferencné Schulcz Gizella* gyomai lakos ellen 1000 korona tőke, ennek 1905. évi július hó 27. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 196 korona 86 fillér perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1676 korona 90 fillérre becsült butorok, vendéglői felszerelvények, ruhaneműk, fehérneműk, szeszes italok és egy billiárd-asztalból álló ingóságok nyilvános árverés után eladatnak.

Mely árverésnek az 1908. V. 381/2. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Gyomán végrehajtást szenvedett vendéglőjében és lakásán leendő eszközzésére 1908 augusztus hó 24-ének d. u. 3 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az árverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t.-c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Békéscsaba, 1908 augusztus hó 9.

Sonnenfeld Sámuel
kir. bírósági végrehajtó.

szabadalmazása, vagy értékesítése előtt
Magyarországon, mint bármely
külföldi állam- **Szabadalmi Ujság**
ban, forduljon a szerkesztőségéhez: Budapest, VII.,
Erzsébet-körút 26. Kérje a „Szabadalmi
Ujság” ingyen mutatványszámát.

Uj női divatáruház!

ALEXANDER TESTVÉREK
BÉKÉSCSABA, Vasut-utca, Vidovszky-ház.

Tisztelettel van szerencsénk a hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy az általunk átvett Propper-féle divatüzletet nagyrészt kiárusítottuk és azt

a divat legszebb ujdonságaival
egész ujonnan berendezve

ALEXANDER TESTVÉREK CÉG ALATT

tovább vezetjük. Raktáron tartunk: Legújabb divatu és elismert legjobb gyártmányu

női ruhakelméket, selymeket, vászon, chiffon és különféle damaszt-árukat, ágy- és asztalkészleteket, szőnyeg, függöny, paplan- és ágybetéteket, különféle ruhadiszeket, a női szabósághoz szükséges összes kellékeket

s minden e szakmába vágó cikkeket. Midőn a t. vevőközönség nagybecsű pártfogását kérjük, biztosítjuk a legjutányosabb árakról, előzékeny és lelkiismeretes kiszolgálásról, maradunk kiváló tisztelettel

Alexander Testvérek.

Vidéki rendelések pontosan eszközöltetnek.

Egy jóforgalmu
fűszer-
és vegyesüzlet

Csaba központján, biztos vevőkörrel, olcsó házbérrel, saroküzlet, jutányosan átvehető. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Kerületi képviselőt

keres gazdasági gépei-
nek árusítására a

„Nicholson“
gépgyár részvénytársaságBUDAPESTEN,
VI. kerület, Váci-ut 17. szám.

Denaturált szesz.

A ki szép és tartós fényű
szobapadlót

akar, az csak a világ legjobb
és legújabb találmányu

szobapadló - lakkjaiból vegyen.

Utastással is szívesen szolgál

Rein Jenő festékkereskedése
Békéscsabán.

Kence (firniss).

Nyomdánkban egy fiu tanulólul felvétetik.

BÉKÉSCSABAI ZENEDE

Békéscsaba, Főtér, 885. szám.

Növendékek felvételnek: fiu- és leánygyermek, vala-
mint felnőttek, kezdettől a legmagasabb kiművelődésig.

TANSZAKOK:

MELLÉKTANSZAK:

zongora, magánének, az összes zeneelméleti
hegedű és cimbalom. tanfolyamok.
Akadémiai előkészítő.

Az intézet ez év tanfolyamán az Orsz. m. kir.
zeneakadémia zongora-tanszakára előkészít.

Tandij: Bármely hangszerre (heti 3 órával) évi 100 korona, a
mely összeg havi 10 koronás részletekben törlesztendő. Magán-
ének (heti 3 órával) évi 160 korona, havi 16 koronás részle-
tekben. Zongora — mint melléktanszak — heti 2 órával (az
éneknövendékeknek) ingyenes. Zeneelmélet (heti 1 órával)
ingyenes. Szegénysorsu, de tehetséges növendékek korlátolt
számban fél, illetve egész tandijmentesen felvétetnek. — A tan-
anyag azonos az Országos magyar királyi zeneakadémiáival.

Megjegyzés. Oly növendékek, kiknek hangszerük nincs,
az intézet hangszerein naponta egy órát gyakorolhatnak.

Felnőttek részére külön ESTI TANFOLYAM.

Beiratások augusztus hó 28-tól
naponta délelőtt 9—12-ig,
délután 2—6-ig eszközöltetnek.
Beiratási díj 4 korona.

Gyöngyösi Gusztáv okleveles zenetanár,
intézet-tulajdonos.

Mielőtt
személy-, jel-
zálog- vagy építési
KÖLCSÖN
iránt intézkednék
kértjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST
IX., Lónyay-utca 7.
Telefon-Interurban
48-31.

Békéscsabán, a Körösön túl, a
városházához közel

egy ujonnan épült ház,
mely áll 3 padolt szoba, 1 konyha,
1 kamra, 1 faskamra és udvari
kertből és szabadon egyedül lak-
ható, folyó évi október hó 1-től
egy, esetleg több évre BÉRBE
KIADÓ. Bővebb értesítés nyerhető
Paulik János hajdukáplárnál.

Nincs többé csunya és rossz fog! Nagy vivmány!
Uj magyar találmány!Hótiszta fehér fog minden
embernek legfőbb vágya!

Ezt könnyen elérhetjük Nádler Lajos által feltalált, tör-
vényileg védett és szabadalmazott fogtisztító szerével.

A Nádler-féle

„Hófehér“ fogtisztítószert

a legelhanyagoltabb fogakat, különösen annak

feketességét vagy sárgaságát

a legrövidebb időn belül

hófehérre tisztítja,

a fogakat nem rontja és egészséges állapotban tartja.
Senki se mulassza el a tisztán növénynedvekből készült
kellemes ízű folyadékkal egy próbát tenni.

Ára egy üvegnek használati utasítással R. 1.50, mely 1-2 évre elegendő
Egyedüli elárúsító
BÉKÉSCSABÁN: Dobay Kálmán drogériája.